

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про приватизацію державного майна

Цей Закон регулює правові, економічні та організаційні основи приватизації державного майна та майна, що належить Автономній Республіці Крим, з метою створення багатокладної соціально орієнтованої ринкової економіки України.

Розділ
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

I

Стаття 1. Поняття та мета приватизації

Приватизація державного майна (далі - приватизація) - платне відчуження майна, що перебуває у державній власності, у тому числі разом із земельною ділянкою державної власності, на якій розташований об'єкт, що підлягає приватизації, на користь фізичних та юридичних осіб, які можуть бути покупцями відповідно до цього Закону, з метою підвищення соціально-економічної ефективності виробництва та залучення коштів для здійснення структурної перебудови національної економіки.

Стаття 2. Пріоритети та принципи приватизації

1. Основними пріоритетами приватизації є підвищення ефективності виробництва та мотивації до праці, прискорення структурної перебудови і розвитку економіки України.

2. Приватизація здійснюється на основі таких принципів:

законності;

державного регулювання та контролю;

надання громадянам України пріоритетного права на придбання державного майна;

надання пільг для придбання державного майна членам трудових колективів підприємств, що приватизуються;

забезпечення соціальної захищеності та рівності прав участі громадян України у процесі приватизації;

продажу об'єктів приватизації з урахуванням їх індивідуальних особливостей виключно за кошти;

пріоритетного права трудових колективів на придбання майна своїх підприємств;

створення сприятливих умов для залучення інвестицій;

додержання антимонопольного законодавства;

повного, своєчасного та достовірного інформування громадян про порядок приватизації та відомості про об'єкти приватизації;

врахування особливостей приватизації об'єктів агропромислового комплексу, гірничодобувної промисловості, незавершеного будівництва, невеликих державних підприємств, підприємств, заснованих на базі об'єднання майна різних форм власності та об'єктів науково-технічної сфери;

забезпечення конкурентності продажу, якщо інше не визначено цим Законом.

Стаття 3. Законодавство України про приватизацію

1. Законодавство України про приватизацію складається з цього Закону, інших законів України з питань приватизації.

Особливості приватизації об'єктів портової інфраструктури визначаються Законом України "Про морські порти України";

2. Дія цього Закону не поширюється на:

приватизацію об'єктів державного житлового фонду, у тому числі гуртожитків, а також об'єктів соціально-культурного призначення, що фінансуються з державного бюджету, в тому числі об'єктів сфери охорони здоров'я, за винятком тих, які належать підприємствам, що приватизуються, крім закладів охорони здоров'я, майно яких вноситься до статутного капіталу публічного акціонерного товариства залізничного транспорту загального користування відповідно до Закону України "Про особливості утворення публічного акціонерного товариства залізничного транспорту загального користування".

{Абзац третій частини другої статті 3 виключено на підставі Закону [№ 4336-VI від 13.01.2012](#)}

внесення майна залізничного транспорту загального користування до статутного капіталу публічного акціонерного товариства залізничного транспорту загального користування, що утворюється відповідно до Закону України "Про особливості утворення публічного акціонерного товариства залізничного транспорту загального користування".

3. Приватизація акцій (часток, паїв), що належать державі у статутному капіталі господарських товариств, інших господарських організацій та підприємств, заснованих на базі об'єднання майна різних форм власності, здійснюється відповідно до законодавства з урахуванням положень установчих документів таких товариств (організацій).

4. Відчуження майна, що є у комунальній власності, регулюється положеннями цього Закону, інших законів з питань приватизації і здійснюється органами місцевого самоврядування.

Стаття 4. Державна програма приватизації

1. Державна програма приватизації (далі - Програма) розробляється Фондом державного майна України, затверджується законом України строком на три роки і діє до завершення її виконання.

3. У Програмі визначаються:

мета;

шляхи, способи досягнення та заходи з реалізації мети;

завдання щодо забезпечення виконання Програми;

очікувані результати виконання Програми.

4. Верховна Рада України щорічно заслуховує і затверджує звіт Фонду державного майна України про виконання Державної програми приватизації.

Стаття 5. Об'єкти приватизації

1. До об'єктів державної власності, що підлягають приватизації, належать:

підприємства (цехи, виробництва, ділянки, інші підрозділи, якщо в разі їх виділення у самостійні підприємства не порушується технологічна єдність виробництва з основної спеціалізації підприємства, із структури якого вони виділяються) як єдині майнові комплекси, до складу яких входять усі види майна, призначені для їх діяльності, що визначені, у тому числі разом із земельними ділянками державної власності, на яких вони розташовані (далі - єдиний майновий комплекс підприємства);

об'єкти незавершеного будівництва та законсервовані об'єкти, у тому числі разом із земельними ділянками державної власності, на яких вони розташовані;

окреме індивідуально визначене майно, у тому числі разом із земельними ділянками державної власності, на яких це майно розташовано;

акції (частки, паї), що належать державі у статутному капіталі господарських товариств, інших господарських організацій та підприємств, заснованих на базі об'єднання майна різних форм власності;

об'єкти соціально-культурного призначення, у тому числі разом із земельними ділянками державної власності, на яких вони розташовані, крім тих, що не підлягають приватизації.

2. Приватизації не підлягають об'єкти, що мають загальнодержавне значення, а також казенні підприємства.

Загальнодержавне значення мають:

а) об'єкти та майно, які забезпечують виконання державою своїх функцій, забезпечують обороноздатність держави, її економічну незалежність, та об'єкти права власності Українського народу, майно, що становить матеріальну основу суверенітету України:

майно органів державної влади та органів місцевого самоврядування, майно Збройних Сил України (крім майна, щодо якого законом встановлено особливості приватизації), Служби безпеки України, Державної прикордонної служби України, сил цивільної оборони, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, правоохоронних та органів доходів і зборів, що безпосередньо забезпечує виконання цими органами встановлених законодавством завдань, майно закладів охорони здоров'я системи екстреної медичної допомоги;

надра, корисні копалини загальнодержавного значення, території та об'єкти природно-заповідного фонду загальнодержавного значення, водні ресурси, лісові ресурси, інші природні ресурси, які є об'єктами права власності Українського народу;

системи створення та збереження золотовалютних резервів;

емісійна система, майнові комплекси підприємств і установ, що забезпечують випуск та зберігання грошових знаків і цінних паперів;

радіотелевізійні передавальні центри, а також об'єкти, що забезпечують зв'язком органи законодавчої та виконавчої влади;

майно Національної суспільної телерадіокомпанії України (НСТУ) та акції, що належать державі у статутному капіталі НСТУ;

засоби урядового, фельд'єгерського та спеціального зв'язку;

державні реєстри, інші інформаційні системи, що створені та утримуються за рахунок коштів державного бюджету;

б) об'єкти, діяльність яких забезпечує соціальний розвиток, збереження та підвищення культурного, наукового потенціалу, духовних цінностей:

Національний архівний фонд, архіви (архівні установи), документи з них, архівні підрозділи, архівні відділи та бібліотеки, об'єкти культури, мистецтва, у тому числі виняткової історичної, художньої, наукової чи іншої культурної цінності, що занесені чи підлягають занесенню до Державного реєстру національного культурного надбання, а також об'єкти архітектури, меморіальні комплекси, заповідники, парки загальнонаціонального значення;

пам'ятки, включені до переліку пам'яток, що не підлягають приватизації;

пам'ятки археології;

пам'ятки державної частини Музейного фонду України (музейні предмети, музейні колекції та музейні зібрання);

документи Державного бібліотечного фонду України;

вихідні матеріали та фільмокопії, що зберігаються у фільмофонді;

заклади культури, що забезпечують державні соціальні нормативи у сфері обслуговування населення закладами культури;

об'єкти культури, що належать до майнових комплексів установ Національної академії наук України;

майно підприємств, установ та організацій Національної академії наук України, галузевих академій наук, що використовується для виконання фундаментальних і прикладних досліджень, акції (частки, паї) господарських товариств, утворених на основі майнових комплексів Національної академії наук України, галузевих академій наук;

об'єкти освіти, крім навчальних закладів, майно яких вноситься до статутного капіталу публічного акціонерного товариства залізничного транспорту загального користування відповідно до Закону України "Про особливості утворення публічного акціонерного товариства залізничного транспорту загального користування", фізичної культури, спорту і науки, що фінансуються з державного бюджету;

в) об'єкти, контроль за діяльністю яких з боку держави гарантує захист громадян від наслідків впливу неконтрольованого виготовлення, використання або розповсюдження небезпечних речовин:

ядерні матеріали, ядерні установки і об'єкти, призначені для поводження з радіоактивними відходами, які мають загальнодержавне значення;

полігони, будови, споруди та устаткування для захоронення твердих промислових та побутових відходів, скотомогильники;

г) об'єкти, які забезпечують життєдіяльність держави в цілому:

запаси державного резерву незалежно від його місцезнаходження, підприємства, установи і організації та інші об'єкти, що входять до системи державного резерву;

майно Державної кримінально-виконавчої служби України;

майно підприємств, установ і організацій національної гідрометеорологічної служби;

матеріали Державного інформаційного геологічного фонду України;

матеріали та дані Державного картографо-геодезичного фонду України, топографо-геодезичні і картографічні матеріали, створені за кошти державного бюджету;

державні еталони, інші об'єкти, що забезпечують функціонування Державної метрологічної служби;

автомобільні дороги, крім тих, що належать підприємствам (до першого розгалуження їх за межами території цих підприємств);

магістральні залізничні лінії загального користування та розміщені на них технологічні споруди, передавальні пристрої, що безпосередньо використовуються для забезпечення процесу перевезень, а саме: залізничні станції та колії загального користування, тягові підстанції, контактна мережа та інші пристрої технологічного електропостачання, системи сигналізації, централізації, блокування та управління рухом поїздів, об'єкти і майно, призначені безпосередньо для виконання аварійно-відновлювальних робіт;

метрополітен, міський електротранспорт;

майно, що забезпечує цілісність об'єднаної енергетичної системи України та диспетчерське (оперативно-технологічне) управління, магістральні та міждержавні електричні мережі;

атомні електростанції, гідроелектростанції з греблями, що забезпечують водопостачання споживачам та проведення гідромеліоративних робіт;

магістральні нафто- і газопроводи та магістральний трубопровідний транспорт, що обслуговують потреби держави в цілому, підземні нафто- та газосховища;

майнові комплекси підрозділів пожежної охорони (пожежні депо, пости, адміністративні приміщення), транспортні засоби спеціального призначення, що забезпечують виконання робіт, пов'язаних з ліквідацією пожеж, наслідків стихійного лиха;

об'єкти інженерної інфраструктури та благоустрою міст, інших населених пунктів, включаючи мережі, споруди, устаткування, які пов'язані з постачанням споживачам води, газу, тепла, а також відведенням і очищенням стічних вод;

акваторії морських портів, гідротехнічні споруди, об'єкти портової інфраструктури загального користування, засоби навігаційного обладнання та інші об'єкти навігаційно-гідрографічного забезпечення морських шляхів, системи управління рухом суден,

інформаційні системи, навчальний та гідрографічний флот, майнові комплекси судноплавних інспекцій;

аеродроми та аеродромні об'єкти (злітно-посадкові смуги, руліжні доріжки, перони, системи посадки, наземні засоби зв'язку, навігації, спостереження, інші елементи аеродромів, що забезпечують безпеку польотів);

водосховища і водогосподарські канали комплексного призначення, гідротехнічні захисні споруди, об'єкти інженерної інфраструктури загальнодержавних та міжгосподарських меліоративних систем;

місця поховання;

захисні споруди цивільного захисту.

3. З метою технічного переозброєння та відновлення виробництва, поліпшення фінансово-економічного стану підприємств Збройних Сил України майно таких підприємств, яке є єдиним майновим комплексом, може корпоратизуватись. Приватизація таких підприємств здійснюється із збереженням у державній власності 51 відсотка акцій. Окремими законами України визначається порядок корпоратизації та приватизації зазначених підприємств.

4. Перелік державних підприємств, що не підлягають приватизації, та акціонерних товариств, державні пакети акцій яких не підлягають приватизації, затверджується Верховною Радою України за поданням Кабінету Міністрів України.

Не підлягають приватизації державні підприємства та корпоративні права держави в акціонерних товариствах, які:

а) забезпечують національну безпеку України або приватизація яких створює істотні ризики для безпеки держави:

підприємства з виготовлення та ремонту всіх видів зброї, що перебуває на озброєнні Збройних Сил України, інших утворених відповідно до закону військових формувань, Служби безпеки України;

підприємства атомної енергетики та підприємства, що працюють у сфері поводження з радіоактивними відходами;

спеціальні об'єкти зв'язку;

підприємства пробірного контролю;

підприємства з виготовлення цінних паперів;

підприємства, що забезпечують безпеку руху в повітряному просторі та навігації водними шляхами України;

підприємства, що здійснюють топографо-геодезичні та картографічні роботи загальнодержавного призначення, зберігають матеріали Державного картографо-геодезичного фонду України та Державного інформаційного геологічного фонду;

б) забезпечують задоволення соціальних потреб суспільства, які не можуть бути повністю задоволені підприємствами, що перебувають у приватній власності:

підприємства з виготовлення та ремонту засобів реабілітації для інвалідів;

національні заклади культури;

в) є високотехнологічними експортоорієнтованими підприємствами, що формують конкурентні переваги України на міжнародному ринку та створюють мультиплікативний ефект для розвитку суміжних галузей, - підприємства, які здійснюють виробництво об'єктів космічної діяльності;

г) є інфраструктурними підприємствами-монополістами, збереження яких у державній власності необхідне для забезпечення рівного доступу до споживачів послуг на загальнодержавному ринку:

національний оператор поштового зв'язку;

міжнародні аеропорти.

Не підлягають приватизації інші державні підприємства, за якими на праві господарського відання закріплено майно, визначене у частині другій цієї статті, та акціонерні товариства, до статутного капіталу яких передано майно, визначене у частині другій цієї статті, якщо ці підприємства не зможуть продовжувати господарську діяльність у разі передачі відповідного майна іншим суб'єктам господарювання державного сектору економіки.

Об'єкти державної власності, вказані у частині другій цієї статті, не підлягають приватизації незалежно від їх включення до Переліку об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації, який затверджується Верховною Радою України.

5. Рішення про приватизацію та затвердження умов продажу об'єктів групи Г та паливно-енергетичного комплексу приймає Кабінет Міністрів України в установленому ним порядку.

6. Кабінет Міністрів України затверджує перелік об'єктів державної власності, рішення про приватизацію яких приймаються в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. До цього переліку включаються:

підприємства, частка державного замовлення у продукції яких за останні три роки становить у середньому не менш як 70 відсотків обсягу виробництва;

підприємства, що є конкурентоспроможними на світовому ринку високотехнологічної продукції (більше 50 відсотків обсягу виробництва цієї продукції за останні три роки становить продукція, що експортується);

підприємства, що є виробниками продукції згідно з міждержавними угодами;

науково-дослідні та проектно-конструкторські установи, що виконують розробки для державних потреб (державне замовлення за останні три роки становить не менш як 50 відсотків розробок);

державні радіо- і телекомпанії;

спеціалізовані видавництва, що випускають дитячу літературу, підручники та навчальні посібники, наукову літературу;

майнові комплекси підприємств авіаційної промисловості;

майнові комплекси підприємств з лісовідновлення, лісорозведення та охорони лісу, лісництва, їх підрозділи;

майнові комплекси підприємств геодезії, картографії та кадастру;

науково-дослідні та проектні інститути землеустрою;

майнові комплекси підприємств стандартизації, метрології і сертифікації, інші підприємства, що здійснюють сертифікацію продукції та перевірку її безпечності та відповідності встановленим вимогам;

майнові комплекси хлібоприймальних і хлібозаготівельних підприємств, що забезпечують зберігання продукції державного резерву та державного інтервенційного фонду;

майнові комплекси підприємств соляної промисловості;

майнові комплекси підприємств, що виготовляють спирт.

Уповноважені органи управління систематично переглядають перелік об'єктів державної власності, визначених у цій частині, та щороку подають у разі потреби до центрального органу виконавчої влади з питань економіки пропозиції з об'ґрунтуванням щодо кожного об'єкта для прийняття Кабінетом Міністрів України рішення про внесення змін до переліку.

7. Перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації, затверджується Верховною Радою України за поданням Кабінету Міністрів України.

8. Будівлі (споруди, приміщення) за бажанням покупця приватизуються разом з об'єктами приватизації, що в них розташовані, якщо на це немає прямої заборони відповідно Фонду державного майна України, Верховної Ради Автономної Республіки Крим. За наявності такої заборони зазначені будівлі (споруди, приміщення) передаються власникам приватизованих об'єктів за їх бажанням в оренду на строк не менш як 10 років.

Якщо в нежилых приміщеннях будинку, що є державною власністю, розміщується два чи більше державних або заснованих на оренді державного майна підприємств, то в разі прийняття рішення про приватизацію одного чи кількох з них займані ними приміщення, за відсутності заборони на приватизацію цього будинку, приватизуються разом з іншим майном підприємства після закріплення за названими співкористувачами займаних ними приміщень на праві повного господарського відання, оперативного управління або на договірних засадах.

Стаття 5-1. Класифікація об'єктів приватизації

1. З метою раціонального та ефективного застосування способів приватизації об'єкти приватизації класифікуються за такими групами:

група А - єдині майнові комплекси державних підприємств, їх структурних підрозділів, які можуть бути виділені в самостійні суб'єкти господарювання - юридичні особи (у тому числі ті, що передані в оренду, перебувають у процесі реструктуризації), на яких середньооблікова чисельність працюючих за звітний (фінансовий) рік не перевищує 100 осіб, а обсяг валового доходу від реалізації продукції (робіт, послуг) за такий період не перевищує 70 мільйонів гривень та/або вартості майна яких недостатньо для формування статутного капіталу господарського товариства, у тому числі разом із земельними ділянками державної власності, на яких вони розташовані; окреме індивідуально визначене майно, у тому числі разом із земельними ділянками державної власності, на яких таке майно розташовано.

Окремим індивідуально визначеним майном вважається рухоме та нерухоме майно державних підприємств (у тому числі будівлі, споруди, нежитлові приміщення), майно, що залишилося після закінчення процедури ліквідації державних підприємств, визнаних банкрутами; майно підприємств, що ліквідуються за рішенням органу, уповноваженого управляти державним майном; майно державних підприємств, що не були продані як єдині майнові комплекси; державне майно, що не увійшло до статутного капіталу господарських товариств;

група В - єдині майнові комплекси державних підприємств (у тому числі ті, що передані в оренду), їх структурних підрозділів, на яких середньооблікова чисельність працюючих за звітний (фінансовий) рік перевищує 100 осіб, а обсяг валового доходу від реалізації продукції (робіт, послуг) за такий період перевищує 70 мільйонів гривень та/або вартість майна яких достатня для формування статутного капіталу акціонерного товариства, у тому числі разом із земельними ділянками державної власності, на яких вони розташовані; акції акціонерного товариства, утвореного в процесі приватизації та корпоратизації (крім об'єктів групи Г); єдині майнові комплекси підприємств і організацій сільського, рибного господарства та агропромислового комплексу незалежно від вартості майна та середньооблікової чисельності працюючих, у тому числі разом із земельними ділянками державної власності, на яких вони розташовані;

група Г - єдині майнові комплекси державних підприємств та акції акціонерних товариств, які на момент прийняття рішення про приватизацію (продаж) мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави або ознаки домінування на загальнодержавному ринку товарів (робіт, послуг), підприємств оборонно-промислового комплексу, а також об'єкти, визначені уповноваженими органами управління як такі, що потребують застосування індивідуального підходу до приватизації (такі, що мають унікальні виробництва, використовують рідкісні ресурси (нематеріальні активи, ноу-хау, включаючи науково-дослідні та проектно-конструкторські організації та установи, які відповідають таким вимогам).

Підприємством, що має ознаки домінування на загальнодержавному ринку товарів (робіт, послуг), вважається підприємство, яке має частку на загальнодержавному ринку товарів (робіт, послуг), що перевищує 35 відсотків, або разом з одним або двома іншими підприємствами має на такому ринку сукупну частку, що перевищує 50 відсотків, або не більш ніж з чотирма іншими підприємствами має на такому ринку сукупну частку, що перевищує 70 відсотків;

група Д - об'єкти незавершеного будівництва (будівлі, споруди, передавальні пристрої, які не введені в експлуатацію), законсервовані об'єкти, у тому числі разом із земельними ділянками державної власності, на яких вони розташовані;

група Е - акції (частки, паї), що належать державі у статутному капіталі господарських товариств, інших господарських організацій і підприємств, заснованих на базі об'єднання майна різних форм власності та розташованих на території України або за її межами;

група Ж - об'єкти соціально-культурного призначення, в тому числі разом із земельними ділянками державної власності, на яких вони розташовані, крім тих, що не підлягають приватизації.

До об'єктів соціально-культурного призначення належать об'єкти освіти, охорони здоров'я, культури, фізичної культури та спорту, туризму, мистецтва і преси, телебачення, радіомовлення, видавничої справи; санаторно-курортні заклади, будинки і табори відпочинку, профілакторії; інші об'єкти, призначені для задоволення соціальних та культурних потреб громадян незалежно від вартості майна; об'єкти соціально-культурного призначення, що не включені до статутного капіталу господарських товариств, перебувають на балансі підприємств, якщо такі об'єкти не включено до складу майна, що передається у комунальну власність.

2. Об'єкти приватизації, що належать до груп А, Д і Ж, є об'єктами малої приватизації.

Стаття 6. Суб'єкти приватизації

Суб'єктами приватизації є:

державні органи приватизації;

покупці (їх представники);

посередники.

Стаття 7. Державні органи приватизації

1. Державну політику в сфері приватизації здійснюють Фонд державного майна України, його регіональні відділення та представництва у районах і містах, органи приватизації в Автономній Республіці Крим, що становлять єдину систему державних органів приватизації в Україні.

2. Фонд державного майна України, його регіональні відділення та представництва у районах і містах, органи приватизації в Автономній Республіці Крим діють на підставі Закону України "Про Фонд державного майна України", цього Закону, інших законів України з питань приватизації.

3. Державні органи приватизації у межах своєї компетенції здійснюють такі основні повноваження:

змінюють у процесі приватизації організаційну форму підприємств, що перебувають у державній власності;

здійснюють повноваження власника державного майна у процесі приватизації;

виступають орендодавцем майна, що перебуває у державній власності, згідно з законодавством;

продають майно, що перебуває у державній власності, в процесі його приватизації, включаючи майно ліквідованих підприємств, об'єктів незавершеного будівництва та колишнє військове майно, що набуло статусу цивільного, а також акції (частки, паї), що належать державі у майні господарських товариств;

створюють комісії з приватизації;

затверджують плани приватизації майна, що перебуває у державній власності, плани розміщення акцій акціонерних товариств у процесі приватизації;

розробляють проекти державних програм приватизації і подають їх на затвердження Верховній Раді України;

укладають угоди щодо проведення підготовки об'єктів до приватизації та їх продажу;

укладають договори на проведення незалежної оцінки майна в процесі його приватизації;

укладають договори про проведення оцінки об'єктів приватизації та земельних ділянок державної власності, на яких такі об'єкти розташовані;

укладають договори про проведення експертної грошової оцінки земельних ділянок з метою внесення таких земельних ділянок до статутного капіталу господарських товариств;

укладають договори про розроблення документації із землеустрою;

укладають у випадках, передбачених законодавством, угоди щодо проведення екологічного аудиту об'єктів приватизації;

вносять земельні ділянки державної власності до статутного капіталу господарських товариств відповідно до законодавства;

виступають з боку держави засновником підприємств, заснованих на базі об'єднання майна різних форм власності;

беруть участь у розробці міжнародних договорів України з питань державної власності та її використання;

здійснюють захист майнових прав державних підприємств, організацій, установ, а також акцій (часток, паїв), що належать державі, на території України та за її кордоном;

контролюють виконання умов договорів купівлі-продажу державного майна;

здійснюють продаж земельних ділянок, на яких розташовані об'єкти, які підлягають приватизації.

Державні органи приватизації здійснюють інші повноваження, передбачені цим Законом, іншими законами України з питань приватизації.

4. Державні органи приватизації оприлюднюють та надають інформацію за запитом відповідно до Закону України "Про доступ до публічної інформації".

5. Посадові особи державних органів приватизації несуть кримінальну, адміністративну, матеріальну та дисциплінарну відповідальність за неправомірні дії щодо майна, яке приватизується, у порядку, встановленому законодавством.

6. Державні органи приватизації не мають права втручатися в діяльність підприємств, за винятком випадків, передбачених законодавством України та установчими документами цих підприємств.

7. Органи приватизації в Автономній Республіці Крим діють у межах повноважень, визначених Фондом державного майна України, і повноважень, делегованих Верховною Радою Автономної Республіки Крим щодо розпорядження майном, що належить Автономній Республіці Крим.

Органи приватизації в Автономній Республіці Крим у питаннях приватизації майна, що належить Автономній Республіці Крим, є підзвітними та підконтрольними Верховній Раді Автономної Республіки Крим.

10. Діяльність та рішення органів з питань приватизації, акціонування, конкурсів, створення яких не передбачено цим Законом, не поширюються на державні органи приватизації та не беруться ними до виконання.

Стаття 8. Покупці

1. Покупцями об'єктів приватизації можуть бути:

громадяни України, іноземні громадяни, особи без громадянства;

юридичні особи, зареєстровані на території України, крім передбачених частиною третьою цієї статті;

юридичні особи інших держав.

2. Для спільної участі в приватизації громадяни можуть створювати господарські товариства, в тому числі із членів трудового колективу, в порядку, встановленому законодавством України.

Господарське товариство членів трудового колективу підприємства, що приватизується, засновується на підставі рішення загальних зборів, у яких брало участь більше 50 відсотків працівників підприємства або їх уповноважених представників.

3. Не можуть бути покупцями:

юридичні особи, у майні яких частка державної власності перевищує 25 відсотків;

органи державної влади;

працівники державних органів приватизації;

державні господарські об'єднання, державні холдингові компанії, державні акціонерні товариства (компанії), їх дочірні компанії та підприємства;

особи, зареєстровані в офшорній зоні (перелік таких зон визначає Кабінет Міністрів України) чи країнах, включених FATF до списку країн, що не співпрацюють у сфері протидії відмиванню доходів, одержаних злочинним шляхом;

особи, які прямо чи опосередковано контролюються особами, що визначені в частині третій цієї статті.

4. Потенційні покупці - юридичні особи зобов'язані подати до державного органу приватизації документ про розподіл статутного капіталу серед учасників.

Відповідальність за достовірність поданого документа покладається на покупця відповідно до законодавства.

Разом із заявою для участі в приватизації об'єкта державної власності подається інформація про потенційних покупців об'єктів приватизації або осіб, в інтересах яких придбаваються державні об'єкти, їх засновників, учасників, у тому числі фізичних осіб - кінцевих власників.

Стаття 10. Контрольні комісії з питань приватизації

1. З метою забезпечення контролю за здійсненням Державної програми приватизації, додержанням законодавства України про приватизацію та аналізу її наслідків з числа депутатів створюється Спеціальна контрольна комісія Верховної Ради України з питань приватизації.

2. Положення про Спеціальну контрольну комісію з питань приватизації та її склад затверджуються Верховною Радою України.

3. З метою забезпечення контролю за ходом приватизації, додержанням законодавства України про приватизацію та аналізу її наслідків Верховна Рада Автономної Республіки Крим та місцеві ради створюють відповідні контрольні комісії з питань приватизації.

Положення про контрольні комісії з питань приватизації та їх склад затверджуються Верховною Радою Автономної Республіки Крим та відповідними місцевими радами.

Стаття 10-1. Передприватизаційна підготовка

1. Передприватизаційна підготовка може передувати прийняттю рішення про приватизацію.

Передприватизаційна підготовка державних підприємств, а також акціонерних товариств, створених у процесі корпоратизації, проводиться уповноваженими органами управління у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, з урахуванням вимог законодавства про захист економічної конкуренції у період до їх передачі Фонду державного майна України для приватизації.

Передприватизаційна підготовка державних підприємств може включати процес створення акціонерних товариств на базі державного майна або майна державного підприємства (корпоратизація).

2. Проведення передприватизаційної підготовки здійснюється відповідно до проектів передприватизаційної підготовки підприємств. Проекти передприватизаційної підготовки підприємств, віднесених до об'єктів групи Г, затверджуються Кабінетом Міністрів України.

3. Під час проведення передприватизаційної підготовки підприємств:

забороняється передача в оренду майнових комплексів або структурних підрозділів таких підприємств;

уповноважені органи управління обов'язково виявляють державне майно, що не підлягає приватизації, відокремлюють його та визначають умови його подальшого використання.

4. Підготовка до приватизації акцій (часток, паїв), що належать державі у статутному капіталі господарських товариств, інших господарських організацій та підприємств, заснованих на базі об'єднання майна різних форм власності, включає визначення в установчих документах таких суб'єктів розміру акцій (часток, паїв), що належать державі, в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. З цією метою державні органи приватизації в порядку, встановленому законодавством та установчими документами підприємств:

ініціюють визначення розміру акцій (часток, паїв) засновників підприємств, у майні яких є державна частка;

визначають розмір акцій (часток, паїв), що належать державі у статутному капіталі таких підприємств;

погоджують з іншими засновниками (учасниками) внесення відповідних змін до установчих документів.

5. Під час передприватизаційної підготовки об'єктів, право державної власності на які визнано відповідно до чинних міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, державним органом приватизації здійснюється в установленому законодавством порядку оформлення такого права власності.

Стаття 10-2. Формування завдань з приватизації

1. Завдання щодо обсягу надходження коштів до державного бюджету від приватизації державного майна визначаються у законі про Державний бюджет України на відповідний рік.

2. Перелік об'єктів приватизації, що належать до групи Г, затверджується Кабінетом Міністрів України за поданням Фонду державного майна України.

Розділ II ПОРЯДОК І СПОСОБИ ПРИВАТИЗАЦІЇ

Стаття 11. Порядок приватизації

Порядок приватизації державного майна передбачає:

опублікування списку об'єктів, які підлягають приватизації, в офіційних друкованих виданнях державних органів приватизації та місцевій пресі;

прийняття рішення про приватизацію;

опублікування інформації про прийняття рішення про приватизацію об'єкта;

проведення аудиторської перевірки фінансової звітності підприємства, що приватизується;

проведення у випадках, передбачених законодавством, екологічного аудиту об'єкта приватизації;

затвердження плану приватизації або плану розміщення акцій акціонерних товариств, створених у процесі приватизації та корпоратизації, та їх реалізацію.

Стаття 12. Подання заяви і прийняття рішення про приватизацію

1. Ініціювати приватизацію об'єктів можуть державні органи приватизації, уповноважені органи управління або покупці.

Уповноважені органи управління за результатами аналізу господарської діяльності суб'єктів господарювання, управління майном або корпоративними правами яких вони здійснюють, та з урахуванням ефективності використання майна таких суб'єктів господарювання подають щороку державним органам приватизації пропозиції стосовно включення об'єктів права державної власності до переліку об'єктів, що підлягають приватизації (у розрізі груп, визначених статтею 5-1 цього Закону), в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Пропозиції стосовно включення об'єктів права державної власності до переліків об'єктів, що підлягають приватизації, подаються разом з висновками щодо прогнозованої суми надходження коштів від приватизації запропонованих до переліків об'єктів та прогнозом соціально-економічних наслідків приватизації.

Покупці єдиного майнового комплексу або контрольного пакета акцій разом із заявою подають бізнес-план або техніко-економічне обґрунтування післяприватизаційного розвитку об'єкта, а також довідку органу доходів і зборів про подану декларацію про майновий стан і доходи (податкову декларацію) для покупців - фізичних осіб.

Заяви про приватизацію подаються до державних органів приватизації за місцезнаходженням об'єкта, що приватизується, у письмовій формі в порядку, що встановлюється Фондом державного майна України.

2. Державні органи приватизації протягом 20 днів розглядають заяви та приймають рішення щодо приватизації об'єкта і в п'ятиденний строк письмово повідомляють про це заявника, адміністрацію та трудовий колектив підприємства, що приватизується, а також відповідний уповноважений орган управління.

У разі відмови в приватизації відповідний орган приватизації повідомляє заявників про причину відмови.

3. Відмова в приватизації можлива тільки у випадках, коли:

підприємство, що пропонується приватизувати, перебуває у процесі ліквідації;

законодавством встановлено обмеження щодо приватизації цього підприємства;

відсутні необхідні документи, що подаються разом із пропозиціями стосовно включення об'єкта до переліку;

об'єкт приватизації знаходиться в заповідній зоні, або розташований у прибережних захисних смугах морів, річок, озер на відстані ближче ніж 100 метрів від них.

4. У місячний строк з моменту прийняття рішення про приватизацію майна державного підприємства орган, що здійснює управління майном цього підприємства, передає у встановленому порядку державним органам приватизації функції з управління цим майном, крім майна, що не підлягає приватизації, в тому числі матеріальних носіїв секретної інформації.

З моменту прийняття рішення про приватизацію об'єкта стосовно його майна (нерухомого майна, інших необоротних активів) та земельної ділянки державної власності, на якій розташований такий об'єкт, забороняється:

здійснення операцій (дій), внаслідок яких може відбутися відчуження зазначеного майна чи зменшення його вартості або зменшення розміру земельної ділянки державної власності;

обмін, іпотека або застава майна; списання основних засобів, що мають залишкову вартість; безоплатна передача та реалізація майна для погашення заборгованості; передача майна в оренду; внесення майна до статутного капіталу інших суб'єктів господарювання, передача майна в управління та здійснення операцій з борговими вимогами і зобов'язаннями (факторинг), якщо за період з моменту прийняття такого рішення сума вартості майна, що відчужується, або зобов'язань перевищує 5 відсотків підсумку балансу підприємства за останній звітний період, але не більш як 250 мінімальних заробітних плат протягом одного календарного року;

вчинення дій, які можуть призвести до обмеження (обтяження) прав на земельну ділянку державної власності, на якій розташований такий об'єкт;

зміна номінальної вартості або кількості акцій без зміни розміру статутного капіталу акціонерного товариства;

прийняття рішень про збільшення або зменшення статутного капіталу, крім випадків збільшення статутного капіталу на суму збільшення вартості власного капіталу товариства;

прийняття рішень про припинення господарської організації шляхом злиття, приєднання, поділу, виділення, перетворення.

У разі необхідності для забезпечення ефективного функціонування господарської організації, що приватизується, зазначені дії здійснюються за погодженням з державним органом приватизації.

Зазначені обмеження не поширюються на підприємства, які перебувають у процесі приватизації і щодо яких прийнято рішення про реструктуризацію.

Зазначені обмеження діють до завершення приватизації об'єкта.

5. Строк проведення приватизації об'єкта не повинен перевищувати двох років з моменту прийняття рішення про його приватизацію.

6. Приватизація об'єкта вважається завершеною з моменту його продажу або завершення розміщення всіх акцій, передбачених до продажу планом приватизації (розміщення акцій), і оформляється рішенням відповідного державного органу приватизації.

Стаття 13. Комісія з приватизації об'єкта

1. Державний орган приватизації протягом місяця з дня прийняття рішення про приватизацію об'єкта затверджує склад комісії з приватизації об'єкта і встановлює строк подання проекту плану приватизації. Цей строк не повинен перевищувати двох місяців з дня затвердження складу комісії.

2. До складу комісії входять за принципом однакового представництва представники господарського товариства, створеного членами трудового колективу підприємства, що приватизується, в тому числі й від представницького органу трудового колективу - виборного органу первинної профспілкової організації (профспілкового представника) або іншого уповноваженого ним органу, інші особи (або їх представники), які подали заяву на приватизацію, представники місцевих рад, фінансових органів, державного органу приватизації, центрального органу виконавчої влади з питань земельних ресурсів, центрального органу виконавчої влади з питань екології та природних ресурсів України або його територіальних органів, Антимонопольного комітету України або його територіальних відділень, органу, уповноваженого до прийняття рішення про приватизацію управляти відповідним державним майном, територіальних органів центрального органу виконавчої влади з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи. Відповідні органи та особи зобов'язані в п'ятиденний строк з моменту одержання повідомлення про прийняття рішення щодо створення комісії делегувати до її складу своїх представників. Якщо в зазначений строк вони не делегували своїх представників до складу комісії, державний орган приватизації має право затвердити склад комісії без представників цих органів.

За рішенням державного органу приватизації можуть створюватися постійно діючі комісії з приватизації об'єктів окремих галузей, до складу яких включаються представники уповноважених центральних органів виконавчої влади (галузеві комісії). Під час приватизації окремих об'єктів до участі у роботі галузевої комісії залучаються інші заінтересовані особи, визначені в абзаці першому цієї частини.

За рішенням зазначеної комісії до її роботи можуть залучатися експерти (у тому числі державний експерт з питань таємниць), консультанти, оцінювачі та інші спеціалісти, які мають право дорадчого голосу на її засіданні.

З метою забезпечення гласності та прозорості приватизації у роботі комісії з приватизації можуть брати участь з правом дорадчого голосу народні депутати України.

3. Діяльність комісії регулюється Положенням, яке затверджується Фондом державного майна України.

4. При приватизації законсервованих об'єктів, об'єктів незавершеного будівництва, майна ліквідованих підприємств або об'єктів, які підлягають приватизації у порядку, визначеному Законом України "Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію)", окремого індивідуально визначеного майна, акцій (часток, паїв), що належать державі у майні підприємств, заснованих на базі об'єднання майна різних форм власності, комісія з приватизації не створюється і план приватизації не складається.

Стаття 14. Проект плану приватизації

1. Комісія з приватизації складає проект плану приватизації об'єкта, в якому враховуються пропозиції:

господарського товариства, створеного працівниками підприємства, що приватизується, та інших покупців;

місцевих рад за місцезнаходженням об'єкта приватизації;

державних органів приватизації;

центрального органу виконавчої влади з питань земельних ресурсів;

Антимонопольного комітету України, його територіальних відділень;

центрального органу виконавчої влади з питань екології та природних ресурсів України або його територіальних органів;

уповноваженого органу управління, який здійснював управління державним майном до прийняття рішення про приватизацію.

2. Проект плану приватизації повинен передбачати строки та способи приватизації, початкову ціну об'єкта приватизації (розмір статутного капіталу господарського товариства), рекомендовані форми платежу, розміри пакетів акцій за напрямками їх реалізації, а також забезпечення технологічної єдності виробництва, недопущення руйнування єдиних майнових комплексів, циклів, технологій, порядок використання майна, що не увійшло до статутного капіталу господарських товариств.

За рішенням комісії до розробки проекту плану приватизації може бути включено проект реорганізації об'єкта, в якому передбачено створення на основі його структурних підрозділів юридичних осіб.

Рішення про необхідність реорганізації приймається в порядку, що встановлюється Фондом державного майна України та Антимонопольним комітетом України.

До проекту плану приватизації додається акт оцінки майна об'єкта приватизації, який складається відповідно до законодавства і затверджується державним органом приватизації, або звіт про оцінку об'єкта приватизації із затвердженим висновком про його вартість.

У разі проведення відповідно до законодавства екологічного аудиту об'єкта приватизації до проекту плану приватизації додається висновок про проведення екологічного аудиту.

У разі якщо проектом плану приватизації передбачено продаж єдиного майнового комплексу підприємства, що приватизується, або контрольного пакета акцій, до проекту плану приватизації додаються документи, зазначені в частині першій статті 12 цього Закону.

3. Якщо трудовий колектив підприємства, майно якого приватизується, або інші покупці не погоджуються з проектом плану приватизації, розробленим комісією, вони можуть підготувати альтернативний варіант плану.

4. Проект плану приватизації та альтернативний проект плану трудового колективу чи інших покупців (у разі наявності) подаються на розгляд відповідного державного органу приватизації, який протягом 10 днів зобов'язаний його (їх) розглянути і в разі відповідності одного з них вимогам цього Закону затвердити і довести до відома органів, що делегували своїх представників для включення до складу комісії з приватизації.

У разі якщо відповідний державний орган приватизації не затвердив зазначений проект плану, комісія з приватизації зобов'язана протягом п'яти робочих днів доопрацювати його та подати на повторний розгляд.

5. Рішення про затвердження плану може бути оскаржено у десятиденний строк у Фонд державного майна України, Верховну Раду Автономної Республіки Крим.

Стаття 15. Способи приватизації

1. Приватизація державного майна здійснюється шляхом:

продажу об'єктів приватизації на аукціоні (у тому числі за методом зниження ціни, без оголошення ціни);

продажу об'єктів приватизації за конкурсом з відкритістю пропонування ціни за принципом аукціону (далі - конкурс);

продажу акцій (часток, паїв), що належать державі у господарських товариствах, на аукціоні, за конкурсом, на фондових біржах та іншими способами, що передбачають загальнодоступність та конкуренцію покупців;

продажу на конкурсній основі єдиного майнового комплексу державного підприємства, що приватизується, або контрольного пакета акцій акціонерного товариства при поданні покупцем документів, передбачених частиною першою статті 12 цього Закону;

викупу об'єктів приватизації;

продажу акцій на міжнародних фондових ринках, у тому числі у вигляді депозитарних розписок;

іншими способами, які встановлюються спеціальними законами, що регулюють особливості приватизації об'єктів окремих галузей.

2. Створення колективних підприємств, господарських товариств, крім акціонерних товариств, у процесі приватизації майна державних підприємств (за винятком об'єктів малої приватизації) не допускається.

3. Приватизація законсервованих об'єктів та об'єктів незавершеного будівництва, підприємств торгівлі, громадського харчування, побутового обслуговування населення, готельного господарства, туристичного комплексу здійснюється шляхом:

продажу на аукціоні (у тому числі за методом зниження ціни, без оголошення ціни);

продажу за конкурсом з відкритістю пропонування ціни за принципом аукціону;

викупу.

Приватизація об'єктів незавершеного будівництва може здійснюватися також шляхом:

внесення об'єкта незавершеного будівництва до статутного капіталу господарського товариства як внеску держави з наступною приватизацією акцій (часток, паїв) у порядку, визначеному установчими документами товариства та законодавством України, після завершення будівництва відповідного об'єкта;

продажу під розбирання.

Приватизація об'єктів незавершеного будівництва здійснюється з урахуванням вимог Закону України "Про особливості приватизації об'єктів незавершеного будівництва".

4. Приватизація об'єктів малої приватизації здійснюється відповідно до Закону України "Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію)".

5. У разі прийняття після закінчення строку дії концесійного договору рішення про приватизацію майна об'єкта, що надавався у концесію, у колишнього концесіонера виникає право на викуп цього майна згідно з визначеними умовами приватизації, якщо ним у зв'язку з виконанням умов концесійного договору створено (побудовано) це майно або здійснено його поліпшення вартістю не менш як 25 відсотків вартості майна на момент приватизації.

Стаття 16. Продаж об'єктів приватизації на аукціоні, за конкурсом, на фондових біржах

1. Продаж об'єктів приватизації на аукціоні, за конкурсом та на фондових біржах здійснюється у порядку, що затверджується Фондом державного майна України, Антимонопольним комітетом України, Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

2. У разі якщо єдиний майновий комплекс, що пропонувався для продажу на аукціоні, конкурсі, не продано, державний орган приватизації може прийняти рішення про його реструктуризацію (в тому числі шляхом створення акціонерного товариства).

3. У разі якщо для участі в аукціоні, конкурсі з продажу об'єкта приватизації подано заяву від одного покупця, зазначений об'єкт може бути проданий безпосередньо такому покупцеві за запропонованою ним ціною, але не нижче початкової ціни.

4. У разі якщо об'єкт, що пропонувався для продажу на аукціоні, конкурсі, не продано, державний орган приватизації може прийняти рішення про продаж такого об'єкта на аукціоні за методом зниження ціни (крім контрольного пакета акцій об'єктів групи Г), під час проведення якого можливе зменшення початкової ціни об'єкта.

Ціна продажу об'єкта на аукціоні за методом зниження ціни може знижуватися до рівня фактичного попиту без обмеження мінімальної ціни продажу.

У разі якщо пакет акцій, що пропонувався для продажу на аукціоні, конкурсі, не продано, державний орган приватизації може прийняти рішення про продаж такого об'єкта на фондовій біржі, в тому числі шляхом його дроблення (крім контрольного пакета акцій об'єктів групи Г).

5. Об'єкти, не продані на аукціоні за методом зниження ціни на фондовій біржі, в тому числі шляхом дроблення, пропонуються для продажу на аукціоні без оголошення ціни.

Аукціон без оголошення ціни проводиться до остаточного продажу об'єкта.

У разі проведення аукціону без оголошення ціни вартість об'єкта продажу не визначається, відомості про початкову ціну не включаються до інформаційного

повідомлення, яке за змістом має відповідати вимогам статті 19 цього Закону. Переможцем аукціону визнається учасник, який запропонував найвищу ціну.

6. Для продажу на аукціоні без оголошення ціни можуть бути запропоновані державні пакети акцій акціонерних товариств, перелік яких затверджує Кабінет Міністрів України за поданням Фонду державного майна України, у разі якщо акціонерне товариство протягом трьох років не провадить господарську діяльність.

7. Підготовка до приватизації та продаж об'єктів групи Г може здійснюватися із залученням на конкурсних засадах радників.

Стаття 16-1. Продаж акцій на міжнародних фондових ринках

1. Продаж акцій на міжнародних фондових ринках здійснюється відповідно до законодавства і правил функціонування зазначених ринків з урахуванням вимог законодавства про депозитарну систему в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

2. Рішення про продаж акцій на міжнародних фондових ринках приймає Кабінет Міністрів України.

Стаття 16-2. Викип об'єктів приватизації

1. Викип акцій (часток, паїв), що належать державі в статутному капіталі господарських товариств, інших господарських організацій та підприємств, заснованих на базі об'єднання майна різних форм власності, здійснюється відповідно до законодавства з питань приватизації та з урахуванням установчих документів таких товариств.

2. Викип об'єктів малої приватизації здійснюється відповідно до Закону України "Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію)".

Стаття 16-3. Особливості приватизації науково-дослідних і проектно-конструкторських організацій та установ

1. Науково-дослідні та проектно-конструкторські організації та установи підлягають обов'язковій передприватизаційній підготовці.

Стаття 16-4. Особливості приватизації містоутворюючих підприємств

1. Для цілей цього Закону до містоутворюючого підприємства відноситься підприємство, що відповідає одному з таких критеріїв:

підприємство, на якому зайнято не менш як 50 відсотків загальної кількості осіб, які працюють на підприємствах міста (поселення);

підприємство, яке на своєму балансі має об'єкти соціально-комунальної сфери та інженерної інфраструктури, що обслуговують не менш як 50 відсотків населення міста (поселення).

2. Містоутворюючі підприємства підлягають обов'язковій передприватизаційній підготовці.

Стаття 17. Приватизація майна, зданого в оренду

1. Приватизація зданих в оренду єдиних майнових комплексів державних підприємств, організацій та їх структурних підрозділів, крім невеликих державних підприємств,

здійснюється шляхом продажу належних державі акцій акціонерних товариств (далі - товариства), заснованих державними органами приватизації та орендарями.

2. Засновники приймають у десятиденний строк після затвердження плану приватизації рішення про утворення товариства, укладають засновницький договір, затверджують статут товариства і подають в установленому порядку документи до відповідного органу, що уповноважений здійснювати державну реєстрацію, для державної реєстрації товариства.

3. З моменту реєстрації товариства договір оренди вважається розірваним, діяльність підприємства, створеного на базі орендованого майна, або будь-якого суб'єкта підприємницької діяльності, який орендує майно, припиняється, товариство стає правонаступником прав і обов'язків орендаря.

4. До статутного капіталу товариства вноситься державне майно, передане в оренду (крім майна, що не підлягає приватизації та має передаватися на утримання або у схов господарському товариству на договірних засадах), та майно, що є власністю орендаря.

5. На вартість свого внеску орендар отримує акції створеного товариства.

Продаж акцій, що належать державі, здійснюється державними органами приватизації згідно з законодавством про приватизацію.

6. Члени організації орендарів, члени трудового колективу підприємства, створеного орендарем, а також колишні працівники об'єкта приватизації, які вийшли на пенсію, звільнені на підставі пункту 1 статті 40 Кодексу законів про працю України і не працюють з моменту звільнення на інших підприємствах, особи, які мають право відповідно до законодавства повернутися на попереднє місце роботи на цьому підприємстві, та інваліди, звільнені у зв'язку з каліцтвом або професійним захворюванням, мають право на придбання акцій за кошти відповідно до статті 25 цього Закону.

7. Якщо вартість майна, що вноситься орендарем (організацією орендарів або господарським товариством, створеним членами трудового колективу підприємства, що приватизується) до статутного капіталу товариства, становить менше 25 відсотків його статутного капіталу і з урахуванням вартості акцій, придбаних ними, не перевищує цього розміру, члени організації орендарів (члени трудового колективу підприємства - засновники господарського товариства, яке є орендарем) мають право на додаткове придбання за кошти акцій, що є у державній власності, за їх номінальною вартістю у межах 25 відсотків статутного капіталу товариства, але не більше 30 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян на кожного члена організації орендарів (члена трудового колективу підприємства - засновника господарського товариства, яке є орендарем).

8. У разі відмови орендаря виступити засновником акціонерного товариства приватизація майна, зданого в оренду, здійснюється без його згоди в порядку, визначеному статтею 18 цього Закону.

Договір оренди зберігає чинність для нового власника приватизованого майна.

9. Орендар має право на викуп об'єкта оренди, якщо це було передбачено договором оренди, укладеним до набрання чинності Законом України "Про оренду державного майна".

Орендар здійснює викуп об'єкта оренди відповідно до законодавства та договору оренди. Умови викупу (ціна, порядок, строки, засоби платежу) визначаються в договорі оренди. Ціна об'єкта оренди визначається відповідно до статті 20 цього Закону.

Орендар має право відмовитися від здійснення передбаченого у договорі права на викуп.

Стаття 18. Продаж акцій та часток (паїв), що належать державі в майні господарських товариств

1. При перетворенні державного підприємства в акціонерне товариство в процесі приватизації його засновником виступає державний орган приватизації, який діє в межах повноважень, передбачених законодавством.

До акціонерних товариств, створених у процесі приватизації або корпоратизації, не застосовуються обмеження, встановлені абзацом другим частини першої та частиною другою статті 5, положення статті 9, вимоги частини першої статті 24, положення частини третьої статті 53 та абзацу третього частини першої статті 73 (у частині кумулятивного голосування) Закону України "Про акціонерні товариства" щодо створення акціонерних товариств, а також їх діяльності у період до виконання плану приватизації (розміщення акцій).

Створення акціонерного товариства в процесі приватизації, випуск та розміщення акцій такого товариства здійснюється в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

2. Засновник акціонерного товариства встановлює відповідно до плану приватизації (плану розміщення акцій) способи, обсяг і строки продажу акцій.

При перетворенні державних підприємств в акціонерні товариства відповідно до цього Закону можуть випускатися тільки прості іменні акції.

5. Створене відповідно до цієї статті акціонерне товариство є правонаступником підприємства, що приватизується.

6. Продаж акцій (часток, паїв), що належать державі у майні підприємств, заснованих на базі об'єднання майна різних форм власності, провадиться з урахуванням законодавства та установчих документів цих підприємств.

7. За рішенням державного органу приватизації до початку продажу акцій акціонерного товариства, створеного у процесі приватизації та корпоратизації, а в інших випадках - за рішенням вищого органу акціонерного товариства, до статутного капіталу цього товариства може додатково вноситися майно, набуте підприємством у період між датою оцінки розміру статутного капіталу та датою державної реєстрації акціонерного товариства, безпідставно виключене майно та майно, щодо якого знято заборону на приватизацію.

Визначення вартості майна, що додатково вноситься до статутного капіталу товариства, здійснюється за методикою оцінки майна, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

Додаткова емісія акцій на вартість майна, додатково внесеного до статутного капіталу товариства, здійснюється акціонерними товариствами, створеними у процесі приватизації та корпоратизації, у порядку, визначеному Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Продаж акцій додаткової емісії здійснюється державними органами приватизації конкурентними способами.

Стаття 18-1. Приватизація об'єктів державної власності разом із земельними ділянками державної власності

1. Продаж об'єкта приватизації разом із земельною ділянкою державної власності, на якій він розташований, включення вартості земельної ділянки державної власності до статутного капіталу господарського товариства здійснюється після визначення розміру та меж такої земельної ділянки.

Рішення державного органу приватизації про продаж об'єкта приватизації, про внесення земельної ділянки державної власності до статутного капіталу господарського товариства є підставою для проведення землеустрою відповідних земельних ділянок.

Виконавець робіт із землеустрою визначається на конкурентних засадах в порядку, що затверджується Фондом державного майна України. За результатами конкурсу з виконавцем робіт із землеустрою укладається договір про розроблення документації із землеустрою, в якому, зокрема, визначається сторона, відповідальна за подання документації із землеустрою на погодження, на державну експертизу та на затвердження.

2. Оцінка об'єкта приватизації разом із земельною ділянкою державної власності, на якій він розташований, проводиться відповідно до законодавства про оцінку майна та оціночну діяльність за методикою оцінки майна, затвердженою Кабінетом Міністрів України.

Вартість земельної ділянки державної власності, що вноситься до статутного капіталу господарського товариства, визначається відповідно до законодавства про оцінку земель на підставі результатів експертної грошової оцінки такої ділянки за відповідною методикою, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

3. Продаж об'єкта приватизації разом із земельною ділянкою державної власності здійснюється відповідно до законодавства про приватизацію.

Договір купівлі-продажу укладається з урахуванням вимог Земельного кодексу України. Для нотаріального посвідчення договору купівлі-продажу органи приватизації подають нотаріусу такі документи:

копію наказу Фонду державного майна України про включення об'єкта до переліку об'єктів державної власності, що підлягають приватизації;

копію наказу державного органу приватизації про прийняття рішення про приватизацію;

підтвердження, надане органом земельних ресурсів, що земельна ділянка не передавалася у приватну чи комунальну власність;

копію наказу державного органу приватизації про затвердження висновку про вартість об'єкта;

витяг з інформації про продаж об'єкта, опублікованої в офіційних друкованих виданнях державних органів приватизації;

копію затвердженого органами приватизації протоколу про проведення аукціону або протоколу засідання конкурсної комісії;

довіреність на право представництва інтересів державних органів приватизації.

Приватизація об'єктів разом із земельними ділянками державної власності, які є внеском держави до статутного капіталу господарських товариств, здійснюється шляхом включення вартості земельної ділянки до статутного капіталу господарського товариства (у тому числі разом з розташованими на ній будівлями, спорудами,

майновими комплексами) та продажу відповідно до законодавства про приватизацію акцій (часток, паїв), що належать державі у статутному капіталі такого товариства.

4. Земельні ділянки державної власності, що не підлягають продажу відповідно до Земельного кодексу України, надаються покупцям об'єктів приватизації в довгострокову оренду з умовою наступного їх придбання орендарем у разі скасування заборони на продаж зазначених ділянок.

Стаття 18-2. Прийняття рішення про продаж земельних ділянок державної власності

1. Державні органи приватизації після затвердження переліків об'єктів, що підлягають приватизації, одержують від державних органів земельних ресурсів відомості про земельні ділянки державної власності, на яких розташовані об'єкти приватизації, набуття права власності на які пов'язане з переходом права на земельну ділянку державної власності, зокрема про наявність заборон для продажу земельних ділянок відповідно до вимог земельного законодавства, та на підставі одержаних відомостей приймають рішення про продаж об'єкта приватизації разом із земельною ділянкою державної власності або без земельної ділянки.

2. Якщо на земельній ділянці державної власності, на якій розташований об'єкт приватизації, розташовані також об'єкти державної власності (будівлі, споруди), що не підлягають приватизації, покупець об'єкта приватизації набуває право на частку у спільній частковій власності на земельну ділянку. Суб'єктами права спільної часткової власності на земельну ділянку в такому випадку є покупець об'єкта приватизації та держава пропорційно до площ будівель та споруд, які входять до складу об'єкта приватизації, та тих, які не входять до складу об'єкта приватизації на дату проведення оцінки об'єкта приватизації.

3. Право на викуп об'єкта приватизації разом із земельною ділянкою державної власності, на якій він розташований, надається покупцю у випадках, визначених законодавством про приватизацію, за умови, що покупець є орендарем відповідної земельної ділянки відповідно до вимог законодавства.

4. У разі якщо під час вивчення попиту на об'єкт приватизації, який пропонується для продажу разом із земельною ділянкою державної власності, від покупців не надійшло пропозицій щодо придбання такого об'єкта, державний орган приватизації може прийняти рішення про продаж такого об'єкта без земельної ділянки або про перетворення підприємства в акціонерне товариство.

5. Об'єкт приватизації, який пропонувався до продажу разом із земельною ділянкою державної власності і не був проданий у зв'язку з неподанням заяв про участь у придбанні такого об'єкта, може бути за рішенням державного органу приватизації запропонованим до продажу без земельної ділянки.

6. У разі продажу об'єкта приватизації без земельної ділянки набуття права користування або власності на земельну ділянку здійснюється відповідно до земельного законодавства.

Стаття 18-3. Порядок закріплення у державній власності пакетів акцій акціонерних товариств

1. Порядок закріплення в державній власності пакетів акцій акціонерних товариств встановлюється Кабінетом Міністрів України.

У державній власності може закріплюватися тільки пакет акцій акціонерних товариств, створених на базі об'єктів групи Г, у розмірі контрольного пакета акцій.

2. Рішення про закріплення пакета акцій у державній власності приймає Кабінет Міністрів України окремо щодо кожного акціонерного товариства на строк до трьох років.

3. Після закінчення строку закріплення пакета акцій у державній власності Кабінет Міністрів України може прийняти рішення про закріплення у державній власності такого пакета на новий строк, але не більш як на три роки.

4. У разі закріплення пакета акцій у державній власності план приватизації (розміщення акцій) вважається виконаним за умови продажу всіх акцій, за винятком тих, що закріплені, та оформляється рішенням відповідного державного органу приватизації.

Стаття 18-4. Особливості приватизації об'єктів групи Г

1. Приватизація об'єктів групи Г здійснюється на засадах індивідуальної приватизації.

Індивідуальна приватизація полягає у вивченні попиту на конкретний об'єкт приватизації, врахуванні кон'юнктури ринку, на основі цього - визначенні способу продажу, який максимально враховує особливості виробничо-технічного та фінансово-майнового стану кожного підприємства, що підлягає приватизації, продажу єдиного майнового комплексу або пакетів акцій акціонерних товариств, створених у процесі приватизації та корпоратизації на базі підприємств, віднесених до об'єктів групи Г, з метою концентрації капіталу та забезпечення ефективного функціонування підприємства у післяприватизаційний період.

2. Для об'єктів групи Г до прийняття рішення про їх приватизацію передбачається оприлюднення фінансової звітності, що включає баланс підприємства, звіт про фінансові результати, звіт про рух коштів, звіт про власний капітал, а також іншу економічну інформацію, перелік якої встановлюється Фондом державного майна України, яка характеризує фінансово-майновий стан державних підприємств, що підлягають приватизації. Відповідна інформація щодо кожного підприємства готується уповноваженим органом управління та подається до Фонду державного майна України у встановлені ним строки.

Зазначена інформація разом з анкетною вивчення попиту на об'єкт приватизації оприлюднюється у засобах масової інформації. Анкета вивчення попиту після її заповнення потенційним покупцем надсилається Фонду державного майна України в установлений строк. В анкеті потенційний покупець зазначає спосіб приватизації, який він обрав.

В інформації, яку оприлюднює Фонд державного майна України щодо об'єктів групи Г, обов'язково зазначається розмір пакета акцій, який може бути закріплений у державній власності відповідно до статті 183 цього Закону.

Фонд державного майна України на підставі поданих анкет вивчення попиту на об'єкт приватизації в установленому ним порядку визначає спосіб приватизації кожного підприємства.

Під час підготовки об'єктів групи Г до приватизації проводиться громадське слухання.

3. Об'єкти групи Г, крім єдиних майнових комплексів, підлягають приватизації шляхом продажу акцій акціонерних товариств з урахуванням таких особливостей:

1) продажу підлягає контрольний пакет акцій акціонерного товариства.

У разі відсутності контрольного пакета акцій продажу єдиним пакетом підлягає пакет акцій, що належить державі, розміром понад 50 відсотків статутного капіталу згідно з пунктами 2-9 цієї частини.

Для цілей приватизації контрольним пакетом акцій вважається пакет акцій у розмірі, який згідно із статтею 41 Закону України "Про акціонерні товариства" забезпечує кворум голосуючих акцій на загальних зборах акціонерів, що дає можливість власнику (державі або покупцю) здійснювати вирішальний вплив на діяльність відповідного суб'єкта господарювання;

2) продаж контрольного пакета акцій здійснюється за конкурсом;

3) у разі придбання торговцями цінними паперами, зокрема фінансовими посередниками, пакета акцій, що становить більш як 25 відсотків статутного капіталу акціонерного товариства, обов'язковою умовою участі в продажу є подання покупцем в установленому законодавством порядку державним органам приватизації інформації про особу, в інтересах якої придбавається пакет акцій;

4) з метою визначення ринкової вартості пакета акцій, приватизація якого здійснюється шляхом проведення конкурсу, до проведення конкурсу Фонд державного майна України пропонує для продажу на фондових біржах пакет акцій акціонерного товариства розміром 5-10 відсотків статутного капіталу, крім випадків, коли внаслідок такого продажу розмір пакета акцій, що залишається для реалізації, буде меншим від розміру контрольного пакета акцій;

5) якщо на конкурс з продажу контрольного пакета акцій надійшла заява від одного покупця, ціна продажу пакета акцій визначається згідно із законодавством, але не може бути нижчою за ціну, визначену покупцем у конкурсній пропозиції;

6) якщо контрольний пакет акцій продано, інші непродані акції товариства пропонуються для продажу на фондових біржах. Акції, які не вдалося продати на фондових біржах, пропонуються для продажу на аукціоні без оголошення ціни;

7) якщо конкурс з продажу контрольного пакета акцій не відбувся, державний орган приватизації може прийняти рішення про повторне проведення конкурсу;

8) належні державі пакети акцій підприємств, державна частка в статутному капіталі яких становить 25 і менше відсотків, пропонуються для продажу на фондових біржах.

Стаття 18-5. Особливості приватизації окремих груп об'єктів

1. Приватизація об'єктів групи В здійснюється з урахуванням таких особливостей:

1) належні державі пакети акцій підприємств, державна частка в статутному капіталі яких становить 25 і менше відсотків, пропонуються до продажу на фондових біржах;

2) у разі придбання торговцями цінними паперами, зокрема фінансовими посередниками, пакета акцій, що становить більш як 25 відсотків статутного капіталу акціонерного товариства, обов'язковою умовою участі в продажу є подання покупцем в установленому законодавством порядку державним органам приватизації інформації про особу, в інтересах якої придбавається пакет акцій;

3) конкурс з продажу пакета акцій акціонерного товариства, що належить до групи В, проводиться за умови, що об'єктом продажу є контрольний пакет акцій.

У разі якщо конкурс не відбувся, пакет акцій може пропонуватися для продажу на аукціонах або фондових біржах, у тому числі шляхом його дроблення;

4) з метою визначення ринкової вартості пакета акцій, приватизація якого здійснюється шляхом проведення конкурсу, до проведення конкурсу Фонд державного майна України пропонує для продажу на фондових біржах пакет акцій акціонерного товариства розміром 5-10 відсотків статутного капіталу, крім випадків, коли внаслідок такого продажу розмір пакета акцій, що залишається для реалізації, буде меншим від розміру контрольного пакета акцій;

5) акції, не продані на фондових біржах, пропонуються для продажу на спеціалізованих аукціонах за гроші або відкритих грошових регіональних аукціонах у порядку, встановленому Фондом державного майна України;

6) пакети акцій акціонерних товариств, які не вдалося продати в будь-який інший спосіб, пропонуються для продажу на аукціоні без оголошення ціни.

2. Приватизація об'єктів групи Е здійснюється з урахуванням таких особливостей:

1) якщо установчими документами господарського товариства передбачено переважне право його акціонерів (учасників) на придбання акцій (часток) такого товариства, переважне право в разі відчуження державного пакета акцій (частки) такого товариства у процесі приватизації реалізується відповідно до пунктів 2-3 цієї частини;

2) акціонери (учасники) товариства мають переважне право на викуп державного пакета акцій (частки) такого товариства, що продається державним органом приватизації в процесі приватизації, за ціною та на умовах, запропонованих державним органом приватизації.

Переважне право акціонерів (учасників) на придбання акцій (часток), що продаються державним органом приватизації, діє протягом двох місяців з дня надходження до товариства повідомлення державного органу приватизації про намір продати державний пакет акцій (частку), якщо менший строк не передбачено установчими документами товариства.

Повідомлення акціонерів (учасників) товариства здійснюється товариством згідно із законодавством.

У разі надання декількома акціонерами (учасниками) згоди на використання переважного права на викуп державного пакета акцій (частки) розмір пакета акцій (частки), який набувається кожним з акціонерів (учасників), визначається відповідно до установчих документів пропорційно їх частці у статутному капіталі товариства або у погодженому між ними розмірі;

3) строк дії переважного права припиняється у разі, якщо до його закінчення від усіх акціонерів (учасників) товариства надійшли заяви про використання або про відмову від використання переважного права на купівлю державного пакета акцій (частки).

Якщо акціонери (учасники) товариства не використали переважне право на придбання всіх акцій (часток) такого товариства, що запропоновані державним органом приватизації для продажу, протягом встановленого частиною другою цієї статті або установчими документами товариства строку, державний пакет акцій (частка) цього товариства може бути проданий на аукціоні, за конкурсом. У разі якщо пакет акцій (частка), що пропонувалися для продажу на аукціоні (конкурсі), не продано, державний орган приватизації може прийняти рішення про продаж такого об'єкта на аукціоні за методом зниження ціни, на аукціоні без оголошення ціни.

Стаття 18-6. Виконання вимог законодавства про захист економічної конкуренції у процесі приватизації

1. Приватизація підприємств, які мають ознаки домінування на загальнодержавному або регіональному ринку товарів (робіт, послуг), здійснюється за погодженням з відповідним органом Антимонопольного комітету України.

2. Учасники конкурсу (аукціону) з продажу акцій (часток, паїв), результатом проведення якого є забезпечення досягнення чи перевищення 25 або 50 відсотків голосів у вищому органі управління відповідного суб'єкта господарювання, а також активів у вигляді єдиного майнового комплексу чи структурного підрозділу суб'єкта господарювання, що має стратегічне значення для економіки та безпеки держави або ознаки домінування на загальнодержавному ринку товарів (робіт, послуг), зобов'язані подати під час здійснення зазначених процедур відомості про відносини контролю.

3. У випадках, передбачених законодавством про захист економічної конкуренції, покупець зобов'язаний отримати дозвіл відповідного органу Антимонопольного комітету України на безпосереднє або опосередковане придбання, набуття у власність в інший спосіб чи отримання в управління акцій (часток, паїв) у розмірі, що забезпечує досягнення чи перевищення 25 або 50 відсотків голосів у вищому органі управління відповідного суб'єкта господарювання, а також активів у вигляді єдиного майнового комплексу або структурного підрозділу суб'єкта господарювання (далі - дозвіл на концентрацію).

4. Порядок подання та розгляду заяви про надання дозволу на концентрацію встановлюється законодавством про захист економічної конкуренції. При цьому учасники конкурсів (аукціонів) не пізніше дня завершення прийняття конкурсної документації подають до Антимонопольного комітету України заяву про надання дозволу на концентрацію";

Стаття 19. Інформація про приватизацію

1. Фонд державного майна України здійснює відповідно до законодавства комплекс заходів щодо забезпечення прозорості приватизації, провадження інформаційно-пропагандистської та рекламної діяльності з питань проведення приватизації, висвітлення приватизаційних процесів шляхом оприлюднення в засобах масової інформації (на веб-сайті Фонду державного майна України; в офіційних друкованих виданнях державних органів приватизації - Державному інформаційному бюлетені про приватизацію та додатку до нього; в Інтернеті) повідомлень про хід і результати приватизації.

2. Інформація про приватизацію включає відомості стосовно:

переліків об'єктів, що підлягають підготовці до приватизації та приватизації;

переліків об'єктів, щодо яких прийнято рішення про приватизацію, умов їх продажу;

строку, протягом якого приймаються до розгляду плани приватизації та заяви на право продажу об'єктів приватизації;

рішення про затвердження планів приватизації та укладення угод з юридичними особами або спеціалістами щодо розроблення проектів планів приватизації та продажу об'єкта приватизації, а також підстав для прийняття таких рішень;

результатів виконання планів приватизації, що підлягають опублікуванню в офіційних друкованих виданнях державних органів приватизації, які розповсюджуються за передплатою і в роздрібній торгівлі, місцевих засобах масової інформації, а також на офіційному веб-сайті Фонду державного майна України.

Інформація про результати приватизації об'єкта (переможець конкурсу, аукціону, іншого способу приватизації; ціна, за якою придбано об'єкт приватизації; дані про

покупців, розподіл приватизованих акцій (часток, паїв) між новими власниками (окремо щодо кожної юридичної особи) підлягає опублікуванню в офіційних друкованих виданнях державних органів приватизації, а також на офіційному веб-сайті Фонду державного майна України протягом 30 календарних днів після затвердження державним органом приватизації результатів продажу або протягом 30 календарних днів з дня укладення договору купівлі-продажу та подається відповідному органу виконавчої влади, в управлінні якого перебував об'єкт.

3. Фонд державного майна України забезпечує вивчення попиту на об'єкти приватизації, динаміки попиту та сприяє його формуванню шляхом підвищення рівня поінформованості покупців у результаті оприлюднення в засобах масової інформації відповідних матеріалів, участі в економічних форумах, виставках, конференціях.

4. В інформаційному повідомленні про продаж державного майна, крім продажу пакета акцій (часток, паїв), обов'язково зазначаються:

найменування об'єкта приватизації, його місцезнаходження;

ідентифікаційний код згідно з ЄДРПОУ;

обсяг та основна номенклатура продукції (робіт, послуг), у тому числі експортної;

кількість та склад робочих місць;

баланс активів і пасивів, вартість власного капіталу, звіт про фінансові результати, про рух коштів, інші відомості, які характеризують фінансово-майновий стан об'єкта приватизації за останні три роки;

дані про будівлі (споруди, нежитлові приміщення) та земельну ділянку державної власності, на якій розташовано об'єкт (місце розташування, площа земельної ділянки, її цільове призначення), функціональне використання будівель (споруд, нежитлових приміщень) та умови користування ними;

відомості про обсяги викидів та скидів забруднюючих речовин у навколишнє природне середовище, утворення і розміщення відходів, стан земельної ділянки державної власності, природоохоронного обладнання та споруд, інформація про сплату екологічних зборів та платежів (у разі їх наявності) тощо;

початкова ціна об'єкта, умови його продажу та експлуатації;

сума коштів, що вноситься покупцями (у розмірі 10 відсотків початкової ціни об'єкта);

найменування установи банку, її адреса та номер рахунка, відкритого для проведення розрахунків за придбані об'єкти;

кінцевий строк прийняття заяви про участь в аукціоні, конкурсі;

час і місце проведення огляду об'єкта;

дата, час і місце проведення аукціону, конкурсу;

інші відомості (за рішенням державного органу приватизації).

5. До інформаційного повідомлення про продаж пакета акцій (часток, паїв) господарського товариства включаються відомості про:

ідентифікаційний код товариства згідно з ЄДРПОУ;

найменування товариства;

місцезнаходження товариства;

розмір статутного капіталу товариства;

кількість акцій (розмір паю, частки), запропонованих до продажу (в тому числі у відсотках статутного капіталу);

номінальну вартість однієї акції (паю, частки);

площу земельної ділянки;

середньооблікову чисельність працівників;

обсяг реалізації продукції господарського товариства за підсумками останніх трьох років;

монопольне (домінуюче) становище на товарних ринках;

показники економічної діяльності, в тому числі баланс активів і пасивів, рентабельність, вартість власного капіталу, величину чистого прибутку за останні три роки;

обсяги викидів та скидів забруднюючих речовин у навколишнє природне середовище, утворення і розміщення відходів, стан земельної ділянки, природоохоронного обладнання та споруд, інформація про сплату екологічних зборів та платежів (у разі їх наявності) тощо;

дату, час та місце проведення продажу;

початкову ціну об'єкта, умови продажу;

розмір пакета акцій, що підлягає закріпленню (закріплено) в державній власності;

інші відомості (за рішенням державного органу приватизації).

6. Конкурс з продажу пакетів акцій об'єктів групи Г проводиться не раніше ніж через 30 днів, але не пізніше 45 днів після опублікування інформації в офіційних друкованих виданнях державних органів приватизації та на офіційному веб-сайті Фонду державного майна України.

Інші конкурси, аукціони з продажу об'єктів приватизації та продаж акцій на фондових біржах проводяться не раніше ніж через 20 днів після опублікування інформації в офіційних друкованих виданнях державних органів приватизації та на офіційному веб-сайті Фонду державного майна України.

7. Типовий перелік відомостей для різних способів продажу, обов'язковий для публікації в офіційних друкованих виданнях державних органів приватизації, порядок подання таких відомостей встановлює Фонд державного майна України.

Розділ III ФІНАНСОВІ ВІДНОСИНИ ПРИВАТИЗАЦІЇ

Стаття 20. Оцінка об'єктів приватизації та розміру статутного капіталу

1. Визначення вартості об'єктів приватизації або розміру статутного капіталу господарських товариств у випадках, встановлених цим Законом, проводиться відповідно до методики оцінки майна, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

2. Витрати, пов'язані з проведенням аудиторської перевірки у випадках, визначених цим Законом, відшкодовуються за рахунок підприємств, що приватизуються.

3. Початкова ціна - ціна, встановлена державним органом приватизації (конкурсною, аукціонною комісією) з урахуванням результатів оцінки майна, проведеної відповідно до методики оцінки майна, затвердженої Кабінетом Міністрів України, з якої розпочинається продаж майна встановленими законодавством про приватизацію способами, що передбачають конкуренцію покупців та зміну ціни під час продажу.

Стаття 21. Джерела коштів для придбання державного майна, що приватизується

1. Державне майно може бути придбано за рахунок власних і позичених коштів покупців, які мають право брати участь у приватизації відповідно до цього Закону.

При придбанні об'єкта приватизації за рахунок грошових коштів на суму, що перевищує п'ятдесят неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, покупці - фізичні особи повинні подати до органу приватизації декларацію про доходи.

2. Покупці - нерезиденти України набувають у власність державне майно в процесі приватизації з оплатою його ціни у національній валюті або у вільно конвертованій валюті, якщо зазначене передбачено умовами продажу, на загальних підставах з поданням відомостей про джерела надходження коштів.

У разі здійснення покупцем платежу у вільно конвертованій валюті кошти перераховуються за офіційним курсом гривні до такої валюти, встановленим Національним банком України на день укладення (підписання) договору купівлі-продажу.

3. Покупці, які мають право брати участь у приватизації відповідно до цього Закону, вправі використовувати для придбання об'єктів приватизації гроші шляхом їх безготівкового перерахування з відкритих ними в банках України іменних рахунків.

Стаття 23. Використання грошових коштів, одержаних від приватизації

1. Кошти, одержані від продажу державного майна, у тому числі від продажу земельних ділянок державної власності, на яких розташовані об'єкти, що підлягають приватизації, інші надходження, безпосередньо пов'язані з процесом приватизації (збір за подання заяви про приватизацію; реєстраційний збір за реєстрацію покупців для участі в аукціоні, конкурсі; суми штрафних санкцій за несвоєчасні розрахунки за придбані об'єкти приватизації; відсотки, нараховані на суму відстрочених платежів тощо), зарховуються до Державного бюджету України у повному обсязі.

5. У разі делегування власних повноважень стосовно приватизації майна, що перебуває у комунальній власності, державним органам приватизації органи місцевого самоврядування обов'язково передбачають у місцевих програмах приватизації та бюджетах субвенції на відшкодування державним органам приватизації витрат, пов'язаних з реалізацією зазначеного майна.

Частина коштів, що надійшли від приватизації майна, яке перебуває у комунальній власності, перераховується на рахунки державних органів приватизації з відповідного місцевого бюджету за визначеними органами місцевого самоврядування нормативами у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, для спрямування на фінансування витрат, пов'язаних з реалізацією комунального майна.

6. За рахунок коштів державного бюджету здійснюються такі видатки для проведення заходів, пов'язаних з приватизацією:

1) оплата послуг, що надаються:

суб'єктами господарювання, залученими до робіт з проведення аукціонів, зокрема аукціонів без оголошення ціни, спеціалізованих аукціонів за гроші, відкритих грошових регіональних аукціонів з продажу об'єктів, що підлягають приватизації (в тому числі разом із земельними ділянками державної власності);

особами та організаціями, залученими до робіт з передприватизаційної підготовки, реструктуризації, проведення обов'язкового екологічного аудиту, приватизації, охорони та збереження об'єктів приватизації, повернених за рішенням суду в державну власність, до їх наступного продажу, надання юридичних послуг;

суб'єктами оціночної діяльності - суб'єктами господарювання, що залучаються для проведення оцінки майна в процесі приватизації (корпоратизації), експертної грошової оцінки земельних ділянок державної власності для визначення вартості внеску держави до статутного капіталу господарських товариств, оцінки об'єктів приватизації, повернених за рішенням суду в державну власність;

особами та організаціями, залученими до робіт з проведення землеустрою;

зберігачами цінних паперів, уповноваженими особами, діяльність яких пов'язана з розміщенням цінних паперів на міжнародних ринках;

радниками (уповноваженими особами) під час підготовки до продажу пакетів акцій;

особами та організаціями, залученими до роботи із забезпечення функціонування єдиної комп'ютерної мережі державних органів приватизації, придбання і супроводження програмного забезпечення для здійснення процесу приватизації державного майна та продажу земельних ділянок державної власності;

зкладами і центрами з навчання та підвищення кваліфікації кадрів органів приватизації, менеджменту підприємств, що приватизуються, та осіб, уповноважених управляти державними корпоративними правами;

2) витрати, пов'язані із:

забезпеченням міжнародної діяльності у сфері приватизації;

провадженням інформаційно-пропагандистської та рекламної діяльності з питань проведення приватизації, управління майном державного сектору в процесі приватизації, висвітленням приватизаційних процесів у засобах масової інформації, супроводженням веб-сайту Фонду державного майна України;

виконанням науково-дослідних робіт;

виданням та розповсюдженням офіційних друкованих видань державних органів приватизації;

забезпеченням функціонування галузевого державного архіву фінансових посередників Фонду державного майна України.

Стаття 24. Безоплатна передача державного майна

2. За рішенням державного органу приватизації об'єкти соціально-побутового призначення в разі відмови трудових колективів підприємств, що приватизуються, від приватизації цих об'єктів можуть передаватися у комунальну власність відповідних територіальних громад відповідно до законодавства. У разі неможливості утримання за рахунок коштів місцевого бюджету об'єктів соціально-побутового призначення, створених за рахунок коштів фонду соціального розвитку (аналогічних фондів) підприємства, що приватизується, а також за наявності згоди акціонерного товариства, створеного у процесі приватизації та корпоратизації на базі вказаного підприємства, зазначені об'єкти можуть передаватися у порядку, що встановлюється Фондом державного майна України у безстрокове безоплатне користування такому товариству за умови їх цільового використання та належного утримання і без права продажу. Подальша приватизація таких об'єктів здійснюється відповідно до закону.

Стаття 25. Пільги працівникам підприємства, що приватизується

1. Працівникам підприємства, майно якого приватизується, надається право на першочергове придбання акцій, сума номінальних вартостей яких становить 45 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян кожному з працівників.

2. Пільги, передбачені частиною першою цієї статті, поширюються також на колишніх працівників підприємств, які вийшли на пенсію, звільнені на підставі пункту 1 статті 40 Кодексу законів про працю України і не працюють з моменту звільнення на інших підприємствах, осіб, які мають право відповідно до законодавства повернутися на попереднє місце роботи на цьому підприємстві, інвалідів, звільнених у зв'язку з каліцтвом або професійним захворюванням, та працівників, звільнених у зв'язку із станом здоров'я, а також на працівників соціально-культурних та оздоровчо-лікувальних закладів, що приватизуються у складі підприємств, на балансі яких вони перебувають.

3. Господарське товариство, до складу якого ввійшло не менш як 50 відсотків працівників підприємства, майно якого приватизується шляхом продажу на аукціоні чи за конкурсом, створене згідно зі статтею 8 цього Закону, користується пріоритетним правом на придбання цього майна за рівних запропонованих умов купівлі.

5. Ціна однієї акції при пільговому продажу, передбаченому цією статтею, встановлюється на рівні половини номінальної вартості акції.

Стаття 26. Соціальні гарантії працівникам підприємства, що приватизується, та приватизованого підприємства

1. З дня прийняття рішення про приватизацію розірвання трудового договору з працівником підприємства, що приватизується, з ініціативи власника або уповноваженого ним органу не допускається, за винятком звільнення на підставі пункту 6 статті 40 Кодексу законів про працю України або вчинення працівником дій, за які законодавством передбачена можливість звільнення на підставі пунктів 3, 4, 7, 8 статті 40 та статті 41 Кодексу законів про працю України.

2. Не допускається звільнення працівників приватизованого підприємства з ініціативи нового власника чи уповноваженого ним органу протягом 6 місяців від дня переходу до нього права власності.

3. Укладення колективного договору між новим власником або уповноваженим ним органом і трудовим колективом, а також працевлаштування вивільнених працівників здійснюються відповідно до законодавства.

Розділ V
ДОГОВІРНІ ВІДНОСИНИ ПРИВАТИЗАЦІЇ

Стаття 27. Оформлення угод приватизації

1. При приватизації об'єкта державної власності шляхом його викупу, продажу на аукціоні, за конкурсом між продавцем і покупцем укладається відповідний договір купівлі-продажу.

Укладення та внесення змін до договорів купівлі-продажу здійснюється відповідно до вимог законодавства.

Зміни, що вносяться до договорів купівлі-продажу, укладених у процесі приватизації, здійснюються в порядку, що затверджується Фондом державного майна України, та не можуть передбачати:

зменшення відповідальності покупця за невиконання ним зобов'язань;

зменшення загального обсягу інвестицій, визначених договором купівлі-продажу.

2. До договору купівлі-продажу повинні включатися передбачені бізнес-планом чи планом приватизації зобов'язання або зобов'язання сторін, які були визначені умовами аукціону, конкурсу чи викупу, щодо:

збереження основних видів діяльності підприємства;

технічного переозброєння, модернізації виробництва;

виконання встановлених мобілізаційних завдань;

погашення боргів із заробітної плати та перед бюджетом, простроченої кредиторської заборгованості підприємства;

забезпечення соціальних гарантій працівникам згідно з вимогами трудового законодавства;

вимоги та додаткові обмеження природоохоронного законодавства до користування об'єктом.

У разі укладення договорів купівлі-продажу під інвестиційні зобов'язання такі договори можуть містити умови щодо недопущення виникнення податкового боргу до виконання зобов'язань у визначені договором строки. Умови щодо недопущення податкового боргу обов'язково включаються до договорів купівлі-продажу під інвестиційні зобов'язання у випадках наявності у покупця чи отримання ним в результаті приватизації вирішального впливу на управління чи діяльність юридичної особи.

До договору купівлі-продажу об'єктів групи Г включаються виключні умови та зобов'язання покупця щодо їх виконання, у разі невиконання яких договір купівлі-продажу підлягає розірванню.

Виключними умовами для розірвання договору купівлі-продажу об'єкта приватизації в порядку, передбаченому законодавством, є:

1) несплата коштів, визначених договором купівлі-продажу, протягом 60 днів з дня нотаріального посвідчення договору;

2) невиконання або неналежне виконання умов продажу об'єкта і зобов'язань покупця щодо основних напрямів розвитку і функціонування приватизованого об'єкта;

3) невиконання умов договору купівлі-продажу у зв'язку з банкрутством приватизованого підприємства або підприємства, до якого було передано приватизований об'єкт.

У договорі купівлі-продажу чітко визначаються критичні значення неналежного виконання виключних умов (строк, відсоток виконання).

До виключних умов не можуть включатися вимоги щодо обсягів і строків внесення інвестицій на розвиток об'єкта приватизації, крім випадків, передбачених законодавством про особливості приватизації окремих видів об'єктів державної власності.

Договір купівлі-продажу має містити положення щодо відповідальності (звільнення від відповідальності) у разі виникнення форс-мажорних обставин (стихійне лихо, обставини непереборної сили тощо).

Включення до договору інших зобов'язань покупця допускається за згодою сторін.

Строк виконання зобов'язань, визначених у договорі купівлі-продажу, крім мобілізаційних завдань, не повинен перевищувати п'яти років. Для об'єктів групи Г та інших підприємств і установ, приватизація яких здійснюється на підставі рішень Кабінету Міністрів України, Кабінет Міністрів України визначає строк виконання зобов'язань та затверджує порядок здійснення контролю за їх виконанням.

Зазначені в цій частині зобов'язання зберігають свою дію для осіб, які придбають об'єкт у разі його подальшого відчуження протягом строку дії цих зобов'язань. Відчуження майна (акцій), обтяжених передбаченими у цій частині зобов'язаннями, можливо виключно за згодою державного органу приватизації, який здійснює контроль за їх виконанням. Порядок надання згоди державними органами приватизації встановлюється Фондом державного майна України. У разі подальшого відчуження приватизованого об'єкта новий власник у двотижневий строк з дня переходу до нього права власності на цей об'єкт зобов'язаний подати до державного органу приватизації копії документів, що підтверджують перехід до нього права власності. Державний орган приватизації зобов'язаний вимагати від нового власника виконання зобов'язань, визначених договором купівлі-продажу об'єкта приватизації і застосовувати до нього у разі їх невиконання санкції згідно із законом. Емітент або реєстратор, який веде реєстр власників іменних цінних паперів, зобов'язаний подати органу приватизації відомості про нового власника приватизованого об'єкта на письмову вимогу державного органу приватизації. Договори про подальше відчуження майна (акцій), обтяжених передбаченими у цій частині зобов'язаннями, підлягають нотаріальному посвідченню та у випадках, передбачених законодавством, державній реєстрації.

Контроль за виконанням умов договору купівлі-продажу здійснює державний орган приватизації.

Державний орган приватизації має право залучати органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування (за їх згодою) до здійснення контролю за виконанням умов договору купівлі-продажу.

За результатами перевірки виконання умов договору купівлі-продажу складається акт за формою, встановленою Фондом державного майна України.

3. Власники приватизованих об'єктів мають пріоритетне право на довгострокову оренду (на строк не менше десяти років) займаних ними земельних ділянок з наступним

викупом цих ділянок відповідно до законодавства України, якщо на це немає прямої заборони Кабінету Міністрів України або відповідної місцевої ради.

Місцева рада зобов'язана у місячний строк з моменту реєстрації приватизованого об'єкта переоформити договір оренди на користування землею.

4. Договір купівлі-продажу підлягає нотаріальному посвідченню та у випадках, передбачених законом, державній реєстрації.

Право власності на об'єкт переходить до покупця після сплати в повному обсязі ціни продажу об'єкта.

У разі якщо об'єктом є нерухоме майно (нерухомість), право власності на нього переходить до покупця після державної реєстрації права власності на придбаний об'єкт в установленому законом порядку, яка здійснюється після сплати у повному обсязі ціни продажу об'єкта.

5. На вимогу однієї із сторін договір купівлі-продажу може бути розірвано або визнано недійсним за рішенням суду в разі невиконання іншою стороною зобов'язань, передбачених договором купівлі-продажу, у визначені строки.

6. Передача приватизованого об'єкта в заставу або внесення такого об'єкта до статутного капіталу господарського товариства в період дії умов договору купівлі-продажу здійснюється за згодою державного органу приватизації, який є стороною цього договору, в установленому Фондом державного майна України порядку.

7. Проведення додаткової емісії акцій акціонерним товариством - емітентом до повного виконання покупцем пакета акцій цього товариства зобов'язань відповідно до укладеного договору купівлі-продажу може здійснюватися виключно за попередньою згодою Фонду державного майна України.

8. Забороняється подальше відчуження окремих частин пакета акцій до повного виконання покупцем умов договору купівлі-продажу об'єкта приватизації, а також подальше відчуження приватизованого об'єкта без збереження для нового власника зобов'язань, визначених умовами конкурсу, аукціону, викупу.

При подальшому відчуженні приватизованого об'єкта до нового власника переходять невиконані зобов'язання, що були передбачені договором купівлі-продажу об'єкта приватизації.

9. У разі розірвання в судовому порядку договору купівлі-продажу у зв'язку з невиконанням покупцем договірних зобов'язань приватизований об'єкт підлягає поверненню у державну власність, включаючи земельну ділянку.

Порядок повернення в державну власність об'єктів приватизації в разі розірвання або визнання недійсними договорів купівлі-продажу таких об'єктів затверджується Кабінетом Міністрів України.

Повторний продаж такого об'єкта проводиться протягом одного року після повернення його у державну власність.

Стаття 28. правонаступництво власників

1. Особи, які придбали державні підприємства як єдині майнові комплекси, є правонаступниками їх майнових прав (крім права постійного користування земельною ділянкою) і обов'язків відповідно до умов договору між продавцем і покупцем та законодавства України.

2. правонаступництво щодо акцій (часток, паїв), придбаних в процесі приватизації, які належали державі в майні суб'єктів підприємницької діяльності, створених за участю державних підприємств, підтверджується договором купівлі-продажу.

Розділ VI ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ПРИВАТИЗАЦІЮ. РОЗГЛЯД СПОРІВ

Стаття 29. Відповідальність за порушення законодавства про приватизацію

1. За порушення законодавства про приватизацію до винних осіб застосовується кримінальна, адміністративна, дисциплінарна, цивільно-правова відповідальність відповідно до законодавства України.

2. Посадові особи державних органів приватизації, інших органів виконавчої влади за наявності в їх діях ознак злочину, пов'язаного з порушенням законодавства про приватизацію, підлягають притягненню до кримінальної відповідальності у порядку, передбаченому Кримінальним кодексом України.

3. Посадові особи державних органів приватизації, інших органів виконавчої влади несуть адміністративну відповідальність у вигляді штрафу за:

безпідставну відмову у прийнятті заяви про приватизацію; порушення строків розгляду заяви про приватизацію; порушення умов і порядку проведення конкурсу, аукціону, продажу акцій (часток, паїв); порушення умов і порядку передачі акцій акціонерних товариств, створених у процесі приватизації, корпоратизації,-

до восьми встановлених на день вчинення порушення розмірів неоподаткованого мінімуму доходів громадян;

необґрунтовану відмову від продажу підприємства (майна, акцій); безпідставну відмову в наданні інформації про об'єкт приватизації -

до десяти встановлених на день вчинення порушення розмірів неоподаткованого мінімуму доходів громадян.

Посадові особи підприємств, на балансі яких знаходяться об'єкти приватизації, несуть адміністративну відповідальність у вигляді штрафу за:

порушення вимог органів приватизації щодо своєчасного надання достовірної інформації про об'єкти приватизації, які підлягають продажу, або надання інформації не в повному обсязі -

у розмірі ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

вчинення тих самих дій протягом року після накладення адміністративного стягнення -

у розмірі від ста до двохсот'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Штрафи стягуються з винних осіб за рішенням суду в порядку, передбаченому Кодексом України про адміністративні правопорушення.

4. У разі несплати коштів згідно з договором купівлі-продажу протягом 30 днів з дня нотаріального посвідчення договору покупець сплачує на користь державного органу приватизації неустойку в розмірі 20 відсотків ціни продажу об'єкта. У разі несплати коштів згідно з договором купівлі-продажу разом з неустойкою протягом наступних 30 днів договір підлягає розірванню.

5. При повному або частковому невиконанні умов договорів купівлі-продажу встановлюється така відповідальність покупців:

у разі порушення встановлених умовами договору купівлі-продажу строків внесення інвестицій у встановленому обсязі покупцями сплачується пеня у розмірі 0,1 відсотка вартості не внесених інвестицій за кожний день прострочення.

У разі невиконання або неналежного виконання покупцем умов договору купівлі-продажу майна (акцій, часток, паїв) підприємства у зв'язку з визнанням такого підприємства банкрутом покупець сплачує штраф у розмірі 100 відсотків суми не виконаних ним зобов'язань, але не менш як 10 відсотків ціни придбаного об'єкта приватизації. При цьому достатнім підтвердженням факту невиконання або неналежного виконання умов договору купівлі-продажу є прийняття господарським судом постанови про визнання банкрутом підприємства, майно (акції, частки, паї) якого є об'єктом купівлі-продажу. Порушення провадження у справі про банкрутство (введення процедури розпорядження майном, винесення ухвали про проведення санації) не звільняє покупця об'єкта приватизації від відповідальності за невиконання умов договору купівлі-продажу;

у разі недотримання покупцем зобов'язань щодо збереження протягом визначеного періоду основних видів діяльності приватизованого об'єкта покупець сплачує штраф у розмірі 10 відсотків вартості придбаного майна.

у разі невиконання покупцем умов договору купівлі - продажу майна (акцій, часток, паїв) підприємства щодо виникнення податкового боргу, покупець сплачує штраф у розмірі 10 відсотків від суми податкового боргу.

За недопущення працівників державних органів приватизації, протидію чи перешкоджання проведенню ними перевірки дотримання умов договору купівлі-продажу державного майна на керівника приватизованого підприємства накладається штраф у розмірі 1000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян за кожний встановлений факт.

Штрафи стягуються з винних осіб за рішенням суду в установленому порядку та перераховуються до Державного бюджету України.

6. Збитки, заподіяні порушенням законодавства про приватизацію, а також витрати щодо забезпечення збереження об'єктів приватизації на період до моменту передачі майна, підлягають відшкодуванню за позовами заінтересованих осіб у порядку, передбаченому законодавством України.

Порушення встановленого законодавством порядку приватизації або прав покупців є підставою для визнання недійсним договору купівлі-продажу об'єкта приватизації в порядку, передбаченому законодавством України.

Стаття 30. Спори щодо приватизації державного майна

Спори щодо приватизації державного майна, крім спорів, які виникають із публічно-правових відносин та віднесені до компетенції адміністративних судів, вирішуються господарським судом у порядку, встановленому Господарським процесуальним кодексом України.

Президент України
м. Київ
4 березня 1992 року
№ 2163-XII

Л.КРАВЧУК